

P. P. Bena
Pani Tatiana Sokołowska

10-1-3-152-5-2025

WPLYNEŁO
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
w Poznaniu
Departament Organizacyjny
12-12-2025
RKP 17-3646
Ilość załączników

Stryszów, 30 listopada 2025

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

12-12-2025
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Sekretariat Zarządu (1)
RKP 17-3646
Ilość załączników

12-12-2025
WICEMARSZAŁK
Wojciech Janke
Pan Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
al. Niepodległości 34
61-714 Poznań
e-mail: kancelaria@umww.pl

SZANOWNA PANI PRZEWODNICZĄCA
Szanowny Panie Marszałku,

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Sekretariat Zarządu (2)
11-12-2025
RKP
Ilość załączników

Apeluję, proszę i oczekuję od Pana Marszałka interwencji u władz państwowych polegającej na wystosowaniu wniosku, aby rząd Polski oraz europosłowie – działając w interesie obywateli Polski – sprzeciwili się wyjęciu spod przepisów prawa (tzw. deregulacji) o GMO nowych GMO, jakimi są tzw. rośliny NGT.

Rośliny NGT – na mocy swej istoty i wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE (wyrok TSUE z 18 lipca 2018 w sprawie C-528/16) – stanowią GMO i podlegają pod aktualne prawo o GMO (<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=204387&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=11879428>).

Te rośliny NGT (nowe GMO) mają być w większości uznane za równoważne roślinom konwencjonalnym i wprowadzone do środowiska rolniczego i żywności krajów członkowskich UE na mocy procedowanego aktualnie rozporządzenia o roślinach NGT (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5076-2025-INIT/en/pdf>).

Po cichu, bez informowania o tym opinii publicznej, przygotowuje się z pomocą omawianego rozporządzenia o roślinach NGT:

- 1) zamach na bezpieczeństwo żywnościowe Polski i pozostałych krajów członkowskich UE, przejęcie przez obce korporacje łańcuchów pokarmowych, a zwłaszcza podstawowego bogactwa narodowego, jakimi są rodzime odmiany roślin uprawnych, najlepiej dostosowane do warunków glebowo-klimatycznych, a które są podstawą bezpieczeństwa żywnościowego kraju,
- 2) zagrożenie bezpieczeństwa żywności czyli zagrożenie dla zdrowia jej konsumentów (jakby nie dość było zagrożeń ze strony przemysłu spożywczego, jak to dokumentują badania jakości żywności przedstawiane przez, np. prof. G. Cichosz, <https://www.youtube.com/watch?v=lcLIDiXZiFE&t=105s>),
- 3) pozbawienie nas, wszystkich obywateli, prawa wyboru żywności,
- 4) zagrożenie całych ekosystemów.

Jeśli przyjdzie Panu na myśl lub jakiś doradca zasugeruje, że to są problemy, którymi powinny się zająć władze państwa, to

- a) ma Pan rację, tyle że władze państwa w tym przypadku wydają się działać w interesie międzynarodowych korporacji, zamiast w interesie swoich obywateli,
- b) dla mieszkańców Pana województwa, obywateli, dla których dobra winien Pan działać, sprawy zdrowia i bezpieczeństwa żywności są jednymi z najważniejszych i w końcu się o te sprawy upomną.

Taka deklaracja WOLI Pana Marszałka, o jaką wnioskuję, będzie wyraźnym sygnałem poparcia dla zdrowia wyborców i dobrego rolnictwa naszego regionu, oraz jasną informacją dla władz krajowych i europosłów, jakie decyzje powinni podjąć w sprawie roślin NGT, czyli nowych GMO.

Proszę również o wprowadzenie w naszym województwie deklaracji woli/uchwały, że terytorium naszego województwa jest „STREFĄ WOLNĄ OD roślin NGT”, podobnie jak dawniej wprowadzono STREFĘ WOLNĄ OD GMO.

Proszę, aby Pan nie siedział z założonymi rękami, gdy mówimy o tak poważnych zagrożeniach, jak wyżej, dla mieszkańców naszego województwa i całej Polski.

To właśnie pod naciskiem władz samorządów terytorialnych i uchwał wszystkich 16. Sejmików Województw, ustanawiających terytoria poszczególnych województw wolne od upraw GMO, przygotowano i uchwalono w 2006 roku ustawę o GMO, chroniącą polskie rolnictwo i polskich konsumentów przed uprawami GMO w Polsce.

Ale ta ustawa nie uchroni nas przed nowymi GMO – roślinami NGT - dlatego konieczne są działania opisane powyżej.

Uzasadnienie

Ad 1.

Bezpieczeństwo żywnościowe Polski, jak i każdego kraju – czyli bezpieczeństwo żywnościowe nas, wszystkich obywateli - tworzone jest głównie przez rodzimych rolników dbających od pokoleń o utrzymanie dobrej jakości gleb oraz bioróżnorodności rodzimych odmian roślin uprawnych, najlepiej dostosowanych do warunków glebowo-klimatycznych oraz hodowanych ras zwierzęcych.

Obecnie bezpieczeństwo żywnościowe Polski jest zapewnione przez polskich rolników, także rolników z Pana województwa, przez istnienie niezdegradowanych rodzimych gleb i bogatą bioróżnorodność rodzimych odmian roślin.

Co więcej, **bezpieczeństwa żywnościowego nie da się na dłużej zapewnić w drodze importu żywności.** Specjaliści wiedzą, że gleby na świecie ulegają (poza niewielkimi regionami) systematycznej degradacji. Ten smutny fakt wykazał szczególnie wciąż aktualny raport ONZ-towskiej organizacji FAO z 2014 r. (ukrywany przed opinią publiczną) oceniający, że jeśli nadal będzie taka degradacja gleb, to **decydująca o plonach wierzchnia warstwa gleb zniknie w skali światowej w ciągu około dwóch pokoleń** (www.scientificamerican.com/article/only-60-years-of-farming-left-if-soil-degradation-continues/).

Z drugiej strony, polska żywność, bazująca na polskich odmianach roślin uprawnych, jest uważana za znakomitą i jest poszukiwana w świecie.

Z tego powodu stanowi ona – dopóki pozostaje jej wytwarzanie w rękach polskich rolników i przetwórców żywności - zagrożenie dla zagranicznego agrobiznesu.

Jednym z głównych sposobów wielkiego agrobiznesu na usunięcie takiego zagrożenia swojego biznesu jest opracowywanie patentowalnych, genetycznie modyfikowanych odmian roślin uprawnych (GMO, a takimi są rośliny NGT), przejmowanie przedsięwzięcia nasiennych i upowszechnianie ich upraw. Oznacza to przejście kontroli nad uprawami opatentowanych roślin. Tym mocniejsze przejście kontroli, gdyż GM rośliny, jak to w przyrodzie, krzyżują się z odmianami roślin nie-GMO. **A taka krzyżówka z rośliną nie-GMO uważana jest za GMO i prawa do niej zyskuje właściciel patentu na dane GMO...**

A jeśli pozwoli się na uprawy patentowanych roślin NGT - nowych GMO - w kraju z wysoce konkurencyjną żywnością, takim jak Polska, to w jakiś czas potem rodzime odmiany (i gatunki) roślin spokrewnionych z wprowadzoną odmianą GMO staną się - przez przekrzyżowanie - także GMO. W rezultacie, prawa do nich przejmą właściciele patentów (obecne korporacje) na GMO, a większość dotychczasowych nabywców nie kupi już takiej żywności. Bo większość konsumentów nie chce żywności GMO na swoim talerzu.

Najnowsze badanie opinii publicznej w Danii wykazało, „że 82% Duńczyków uważa, iż UE powinna zaprzestać działań zmierzających do deregulacji GMO i utrzymać obecne surowe przepisy w celu ochrony bezpieczeństwa żywności, środowiska i prawa konsumentów do wyboru.” (<https://www.gmwatch.org/en/106-news/latest-news/20608-poll-82-of-danes-oppose-gmo-deregulation-at-odds-with-government-position>). Warto zauważyć, że duńskie społeczeństwo jest znacznie lepiej poinformowane o zagrożeniach ze strony nowych GMO niż społeczeństwo polskie.

Ad 2.

Zwolennicy uwolnienia do środowiska rolniczego i naszej żywności roślin NGT zasypują polityków, ludzi biznesu i innych nieodpowiedzialnymi deklaracjami o ich bezpieczeństwie i wspaniałych własnościach. Odpowiedzialni naukowcy bowiem stanowczo twierdzą, że to mity (www.doprawdy.info/2023/09/fakty-mity/). **Zwłaszcza rośliny NGT nie zostały przetestowane pod kątem, ani bezpieczeństwa dla zdrowia, ani bezpieczeństwa dla środowiska.** Na to potrzeba wielu lat...

Tymczasem nauce wiadomo – czego nie ujawnia się decydentom i opinii publicznej – że genetyczne modyfikacje (zwłaszcza dokonywane nowymi technikami genomowymi – NGT) z reguły pociągają za sobą nieoczekiwane i zwykle niepożądane mutacje w różnych częściach zmienianego genomu.

Z doświadczeń praktycznych już wiadomo, że **te mutacje prowadzą do zmienionej biochemii rośliny, co może skutkować produkcją toksyn lub alergenów lub niepożądanymi zmianami zestawu składników odżywczych** (Prof. Michael Antoniou, genetyk i toksykolog, <https://gmwatch.org/en/main-menu/news-menu-title/archive/111-2024/20479-crispr-gene-editing-cause-large-scale-genetic-damage-while-correcting-mutant-genes>).

Ad 3.

To rozporządzenie pozbawia mnie, Pana, wszystkich obywateli, prawa wyboru. To tylko kwestia czasu, kiedy rośliny NGT – nowe GMO – jak to rośliny, przekrzyżują się z rodzimymi odmianami roślin, a więc te krzyżówki także staną się GMO. I nie będzie już możliwości wyboru pomiędzy żywnością nie-GMO a żywnością z GMO...

Ad 4.

Nauce wiadomo, że genetyczne modyfikacje mogą prowadzić do nieoczekiwanego uaktywnienia lub „uspiania” pewnych genów.

Co więcej, nauce wiadomo też od 2022 r., że zmiany w pojedynczych genach (tzw. „keystone genes” – „genach kluczowych”) mogą zagrozić całym ekosystemom

oraz że nauka nie wie, które geny, w jakich warunkach można uznać za „geny kluczowe” (www.science.org/doi/10.1126/science.abf2232).

Czy można się stąd dziwić, że wielu uczonych przestrzega przed zagrożeniami ze strony genetycznych modyfikacji organizmów dokonywanych w sytuacji niewiedzy, nie tylko do jakich niepożądanych mutacji mogą one doprowadzić. I to w sytuacji zwłaszcza nieznajomości funkcji wszystkich genów zmienianego organizmu, np. nieznajomości funkcji ok. 60 000 genów (dwa-trzy razy więcej niż genów kodujących białka u człowieka) jęczmienia... Twierdzi się często, że „Rozszyfrowano cały ludzki genom, który zawiera około 20 000–25 000 genów kodujących białka”. Niestety, to słowo „rozszyfrowano” oznacza tu głównie, że poznano uszeregowanie par zasad w sekwencji tworzącej nasze DNA... A znajomość funkcji genów kodujących białka ogranicza się do skromniutkiego 1-2% ludzkiego genomu (<https://pap-mediapool.pl/nauka-i-technologie/badania-polskiej-uczoncej-maja-wyjasnic-role-niekodujacego-ma-czesc-tzw-ciemnej>).

Szerzej i głębiej zagrożenia ze strony NGT dla ekosystemów przedstawia raport grupy ekspertów „New Genomic Techniques” Ecological Society of Germany, Austria and Switzerland (GFÖ), największego w Europie naukowego towarzystwa ekologicznego (https://gfoe.org/sites/default/files/ngt_gfoe_final.pdf).

Wnioski, jakie się stąd nasuwają, najlepiej chyba wyraził laureat medycznej nagrody Nobla, George Wald: *„Inżynieria genetyczna stanowi chyba najpoważniejszy problem etyczny w historii nauki. (...) Podążanie drogą inżynierii genetycznej (bez całkowitej wiedzy o jej skutkach) jest nie tylko niemądre lecz wręcz niebezpieczne. W ten sposób mogą powstać zupełnie nowe choroby zwierząt i roślin, nowe źródła raka i nieznane wcześniej epidemie”* (cały cytat i jego źródło w artykule: https://www.researchgate.net/publication/313558966_Uwalnianie_GMO_do_srodowiska_rolniczego_i_zywnosc_i_a_bezpieczenstwo_zywnosciowe).

Po piąte, warto, by Pan też wiedział, że podczas procesu legislacyjnego rozporządzenia o roślinach NGT nastąpiło naruszenie zasad dobrej administracji oraz praw obywateli Unii Europejskiej. Zostało to udokumentowane i opublikowane przez Stowarzyszenie Polska Wolna od GMO w:

- 1) formalnym wniosku do Komisji Europejskiej (<https://www.polskawolnaodgmo.org/2025/08/09/wniosek-do-komisji-europejskiej/>) oraz
- 2) formalnej skardze do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (po przedłużającym się braku odpowiedzi KE na przesłany wniosek) popartej „stanowczym i formalnym żądaniem natychmiastowego zawieszenia dalszych prac legislacyjnych, dopóki i o ile wszystkie podniesione zarzuty nie zostaną w pełni i transparentnie wyjaśnione” (<https://www.polskawolnaodgmo.org/2025/09/30/w-obronie-przed-roslinami-ngt-nowymi-gmo/>).

Każdy z pięciu powyższych powodów jest wystarczającym, by sprzeciwić się tym nowym przepisom prawa.

Szersze uzasadnienie, jak i więcej powodów do sprzeciwu wobec wyjęcia roślin NGT spod prawa o GMO, czyli narzuceniu nam nowych GMO poprzez omawiane rozporządzenie, przedstawiają opracowania naukowe lub opublikowane stanowiska setek organizacji i naukowców, alarmujących o tych zagrożeniach (o których cicho w polskich mediach), które można znaleźć, np. na stronach:

- *Scientific Critique of Leopoldina and Easac Statements on Genome Edited Plants in The EU* z kwietnia 2021, wspólna publikacja Zarządów European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility (ENSSER) i Critical Scientists Switzerland (CSS) (<https://ensser.org/wp-content/uploads/2021/04/Greens-EFA-GMO-Study-1.pdf>),
- *Open letter: European Commission's biased road to deregulation of new GMOs* z 04.10.2022 podpisany przez 40 organizacji (<https://friendsoftheearth.eu/wp-content/uploads/2022/10/221004-Letter-NGT-Consultation-40-Organisations.pdf>),
- *Open Letter: Serious concerns about the EU Commission proposal on New Genomic Techniques* z 19.11.2023, podpisany przez ponad 100 naukowców, rozpoznawalnych w skali międzynarodowej (<https://newgmo.org/2023/11/19/open-letter-serious-concerns-about-the-eu-commission-proposal-on-new-genomic-techniques/>),
- Francuska Narodowa Agencja Bezpieczeństwa Sanitarnego Żywności, Środowiska i Pracy (ANSES) wykazała brak podstaw naukowych propozycji Komisji Europejskiej wyłączenia roślin NGT spod prawa o GMO (<https://gmwatch.org/en/106-news/latestnews/20353> i www.anses.fr/system/files/BIOT2023AUTO0189.pdf),
- *Nowe GMO (NGT) - NSZZ RI Solidarność wzywa Siekierskiego do sprzeciwu!* z 13 lutego 2025 (<https://www.ppr.pl/wiadomosci/nowe-gmo-ngt-nszz-ri-solidarnosc-wzywa-siekierskiego-do-sprzeciwu>)
- *Wspólne oświadczenie przeciw deregulacji nowych GMO* (Greenpeace, Via Campesina i ponad 200 innych organizacji, w większości rolniczych) z 11 lutego 2025 (www.greenpeace.org/static/planet4-eu-unit-stateless/2025/02/7609dcca-joint-statement-new-gmos.pdf),
- <https://doprawdy.info/2025/02/dlaczego-rosliny-ngt-nowe-gmo-stanowia-olbrzymie-zagrozenie/>

A więc jeszcze raz podkreślam:

Jeśli przyjdzie Panu na myśl lub jakiś doradca zasugeruje, że to są problemy, którymi powinny się zająć władze państwa, to

- a) ma Pan rację, tyle że, władze państwa w tym przypadku wydają się działać w interesie międzynarodowych korporacji, zamiast w interesie swoich obywateli,
- b) dla mieszkańców Pana województwa, obywateli, dla których dobra winien Pan działać, sprawy zdrowia i bezpieczeństwa żywności są jednymi z najważniejszych i w końcu się o te sprawy upomną.

Taka deklaracja WOLI Pana Marszałka, o jaką wnioskuję, będzie wyraźnym sygnałem poparcia dla zdrowia wyborców i dobrego rolnictwa naszego regionu, oraz **jasną informacją dla władz krajowych i europosłów**, jakie decyzje powinni podjąć w sprawie roślin NGT, czyli nowych GMO.

Proszę również o wprowadzenie w naszym województwie deklaracji woli/uchwały, że terytorium naszego województwa jest „STREFĄ WOLNĄ OD roślin NGT”, podobnie jak dawniej samorządy wprowadziły STREFĘ WOLNĄ OD GMO.

To właśnie pod naciskiem władz samorządów terytorialnych i uchwał wszystkich 16. Sejmików Województw, ustanawiających terytoria poszczególnych województw wolne od upraw GMO, przygotowano i uchwalono w 2006 roku ustawę o GMO, chroniącą polskie rolnictwo i polskich konsumentów przed uprawami GMO w Polsce.

Ale ta ustawa nie uchroni nas przed nowymi GMO – roślinami NGT - dlatego konieczne są działania opisane powyżej.

Smutnym potwierdzeniem obaw i doświadczeń naukowców, dotyczących roślin NGT (organizmów NGT) niech będzie niedawne **wyznanie uczzonej, która odkryła CRISPR (główną podstawę NGT), laureatki nagrody Nobla, Jennifer Doudny:**

„CRISPR zwrócił nam w rzeczywistości uwagę na to, jak mało rozumiemy nasz genom i genomy innych organizmów”.

(<https://doprawdy.info/2023/10/specjalisci-inzynierii-genetycznej-o-sobie-i-o-gmo-2/>)

Nie możemy się godzić na to, abyśmy my, nasze dzieci i wnuki byli królikami doświadczalnymi.

Wierzę, że Pan się zgadza z takim stanowiskiem zdecydowanej większości swoich wyborców i pilnie podejmie odpowiednie działania.

Oczekuję odpowiedzi w tej sprawie.

Z poważaniem,